

til vikis.

Men hvi fara so langt út um land-oddarnar?

Hví ikki sópa fyrir egnum durum fyrst? — Her er jú avtakið av burturkasti — framvið fjöru okkara, í áum, í haga og við vökrum vötn okkara!

Plastikk-dunkar, trol-petti, flamingo-kassar, viðföris-posar, nylon-endar og flæskur og skör.

Slikt órudd siggja vit mangastaðni, men henda dálking er ikki so vandafull, hóast hon kann vera bæði fólki, fugli og djörum at meini.

Men so seyðavaskið, sum fer í áirnar? Frárensi frá flakavirkjunum, sum fer á firðirnar. Og heilivágurin og avlopið frá alingini!!!

Steðga nú — vit fáa eina umhvørvislóg!

Hinvegin mugu vit ásanna, at tað er harmiligt, at gáloysni er so stórt, at burturkast rekst víða hvar, men vit liva í eini tíð, har vit keypa og blaka burtur og troyta náttúru-tilfeingið til fulnar. Spurningurin er bara, hvussu leingi hesin livsháttur-in kann halda fram.

Tað er ikki stórir dugur í eini umhvørvislóg, um vit ikki sjálvi taka í egnan barm — og broyta hugsanarhátt okkara!

Ein sinnalagsbroyting skuldi í sini tíð til fyrir at skapa virðing fyrir fuglinum sum eitt landsprýði — og tað skal ein sinnalagsbroyting til, um vit skulu sleppa undan køstunum, og um nakað tilfeingi skal vera til børn okkara.

Góðu skótar!

Tit gingu saman við Sverra Paturssyni undan at skapa virðing fyrir fuglinum — og uttan hetta virki hevði mangastaðni verið fátækt á heiðini, í dølum og undir fjallarustum.

Siður skótanna er at fara væl um í náttúruni, so vónandi liggur tykkara lutur ikki eftir, tá tað ræður um at gera fólk tilvitandi um vandan við dálking og annars kveikja ansin fyrir náttúru okkara.

Vit halda henda dag til um grækarismessu kemur tjaldrið og vit halda henda dag fyrir at minna fólk á at vera góð við náttúru okkara, sum vit jú eru ein partur av.

Men ikki bara tjaldrið kemur um hesa tíð. Í hesum dögum tekur lomvigin eisini bergið. Er lýtt í veðrinum, kemur hann inn at landi í februar og í mars — og var ikki kuldi við vindi og kavaroki í gjár, hevði nógv av svartfuglinum ikki komið í bergið og var endaður í pottinum — og hetta er búfuglurin, sum fyrstur tekur land.

Seinastu 25-30 árin er lomvigin minkaður so nógv í tali, at seinasta teljingin sigur, at í støðum er bara ein tiggjundapartur eftir av tí meingi, sum var fyrir mannaminni síðani. Bara 175.000 pör eru eftir!!!

Nógv ár varð tosað um friðing og einafest at steðga skjótingini, hóast byrsan ikki týndi mesta fuglin í tali, men menn hildu, at tað var ikki rætt at oyða stovnin meira enn náttúruorðir elvdu. Og tey árin, lomvigin hevur verið friðaður, er minkingin steðgað, og í støðum verður sagt, at hann nærast.

Tað er at fegnast um, tí fátækligt verður at hyggja inn í bergið, um eingin lomvigi er á rökunum, og tað er tí rætt at leingja friðingina, so hon fær gildi hálván mars í staðin fyrir 1. apríl, tí nógv verður skotið hesar dagarnar, tá lýðkan kemur í luftina.

At fáa sær eitt kók av hesum feita lomviganum hesa tíðina ger ikki av við nakran stovn, men sum í so nógvum førum duga vit ikki hógv — vit fáa ongantið nóg mikið — og hvør fuglur, sum er sæddur, liggur fyrir kúluni, tí teir nógvu hestarnir flaðborðinum í dag flyta bátin skjótt og lætt um báru.

Eins týðningarmikið tað er at verja og røkja grunnarnar, eins týðningarmikið er at røkja og verja gangfuglin. Tí er óivað rætt, tá nevndin, sum hevur gjørt uppskotið til nýggja fuglaveiðilóg, sigur, at veiða við byrsu er vandamikil veiðiháttur, tí teir, sum veiða fugl á sjónum, hava litlan móguleika at fylgja við hvussu stovnurin broytist og tí eisini hvussu nógv veiða hann toir.

Og nevndin slær fast, at prógv er fingið fyrir, at stovnurin ikki toir veiðu á sumri.

Í gamlari tíð hildu tey grækarismessu, tí ein pávi, Gregorius tann Stóri, doyði henda dag í árinum 604 — og tí hesin dagurin tá varð roknaður sum javndøgurðsdagur — tá dagur og nátt aftur vóru líka long.

Vit halda grækarismessu, tí

tjaldrið kemur og »klippir kulkan sundur«, sum Gunnar Hoydal sigur í yrkingini Grækarismessa.

Tað ber okkum boð um ein ljósari dag, men vit vita, at enn er langt til summarligt lag. Kortini eiga vit ikki at missa álit og vón, men halda á vit treysti og í teirri vissu, at:

»kemur tú, tjaldur, ár eftir ár,
tú, boð um ljósari tíðir,
so skal tað kennast um landið alt,
tað tekur at sumra umsíðir.«

»Og fuglurin er summarið í Føroyum«, skal Sverre Patursson hava sagt. Og tá kunnu tit syngja skótasangin hjá Eskild Christiansen av fullum hjarta:

»Frá fjallatrom til sjóarstrond
har kanst tú ferðast fritt,
tær leingist ei til fremmand lond,
tí hetta alt er títt.«

Tú gleðast kann við fuglasong,
við keldu, vatn og á,
við blómur, græs á grønu ong,
við bláan fjørð og vág.«

Takk fyrir.

Eitt tjaldur í Dounreay

Eitt tjaldur í Dounreay í sjálvari grindini eitt sindur fjaðursært men kortini eitt tjaldur á gráari betongbreyt.

Aftanfyrí sjóða frummorgunsins kreftir í høgghúsum pottum

handan favntjúkkar veggir brótast soraðir bitlar og skammsligin mýli tátta í tjóður.

Í björgum úr stáli og betongi og blýggi klúgva menn í hvítum klæðum spæla Gud.

Eitt tjaldur í Dounreay í sjálvari grindini ein svínasólja mistrivningur — vist so men kortini ein svínasólja hevur stritt seg upp í gjøgnum eina rivu

í betonginum.

(Yrking eftir Jóannes Dalsgaard)

Børnini seta sín serstaka dóm á grækarismessu haldið